

การประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 5
วันที่ 3 เมษายน พ.ศ. 2566

การประยุกต์ใช้แนวคิดจิตวิทยาอุตสาหกรรมในการบริหารสถานศึกษา Application of Industrial Psychology Concepts in School Administration

กาญจนา เจริญสุข และนันทิยา น้อยจันทร์
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

Email: s65561802005@ssru.ac.th, nuntiya.no@ssru.ac.th

บทคัดย่อ

บทความนี้นำเสนอเรื่องการประยุกต์ใช้แนวคิดจิตวิทยาอุตสาหกรรมในการบริหารสถานศึกษาโดยเนื้อหาประกอบด้วยแนวคิดการบริหารการศึกษา แนวคิดจิตวิทยาอุตสาหกรรมรวมถึงการประยุกต์ใช้ทฤษฎีของ Hugo Munsterberg ในการบริหารการศึกษา เพื่อศึกษาการบริหารสถานโดยใช้แนวคิดจิตวิทยาอุตสาหกรรม ซึ่งการบริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องบริหารจัดการในด้านต่างๆ ดังนั้นการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนจึงต้องนำแนวคิดทฤษฎีต่างๆทางจิตวิทยาอุตสาหกรรมมาประยุกต์ใช้ในการบริหารงานเพื่อจูงใจให้บุคลากรภายในโรงเรียนเกิดความรู้สึกพึงพอใจในการทำงาน และปฏิบัติงานอย่างเต็มความสามารถ

คำสำคัญ: จิตวิทยาอุตสาหกรรม, การบริหารสถานศึกษา

Abstract

This article presents the application of industrial psychology concepts in school administration. The content consists of educational administration concepts. Industrial psychology concepts, including the application of Hugo Munsterberg's theory in educational administration to study the management of places by using the concept of industrial psychology which the administration of educational institutions needs to be managed in various areas Therefore, the management of school administrators must apply various theoretical concepts of industrial psychology to the management to motivate school personnel to feel satisfaction in their work. and work with full capacity.

Keywords: industrial psychology, school administration

บทนำ

ปัจจุบันโลกมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะการก้าวเข้าสู่โลกยุคดิจิทัลอย่างเต็มตัว ซึ่งนโยบายของรัฐบาลได้ให้ความสำคัญกับการศึกษาในด้านการส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนานวัตกรรมใหม่อย่างสร้างสรรค์ตามนโยบาย Thailand 4.0 ปัจจุบันยุคไทยแลนด์ 4.0 ที่พัฒนาประเทศให้มีความทันสมัยมีรายได้มากขึ้นโดยไม่ต้องพึ่งพาต่างชาติ มีการส่งเสริมการผลิตนวัตกรรมใหม่ๆ เพื่อเป็นฐานในการพัฒนา

ประเทศและสามารถติดต่อกับนานาชาติได้ ดังนั้นกระบวนการจัดการเรียนการสอนในยุคไทยแลนด์ 4.0 จึงมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีคุณภาพสูงขึ้น (วัชรวิศ เจริญกุล, 2563) พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 มีหลักในการปฏิรูปการศึกษาทั้งการบริหารและการจัดการศึกษา ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงหลายประการในสถานศึกษาที่เป็นหน่วยงานสำคัญที่มีผลต่อการปรับปรุงและพัฒนาการศึกษาให้บรรลุตามความมุ่งหมายของการจัดการศึกษา ซึ่งสถานศึกษาเป็นหน่วยขับเคลื่อนคุณภาพการศึกษาที่สำคัญโดยมีผู้บริหารสถานศึกษา เป็นแกนนำจัดการศึกษาเนื่องจากเป็นผู้ที่มีภาระรับผิดชอบในการบริหารจัดการให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนทั้งโดยตรงและโดยอ้อม สามารถจัดกิจกรรมทางการศึกษาให้บรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ การบริหารการศึกษาให้เจริญก้าวหน้าต้องอาศัยการเป็นผู้นำของผู้บริหารภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงถือเป็นกระบวนการที่คนใหม่มีแนวคิดที่ผู้นำจะต้องเป็นผู้เปลี่ยนแปลงการปฏิบัติงานของผู้ตามให้เกิดความพยายามที่จะปฏิบัติงานเกินเป้าหมายที่กำหนดต้องเปลี่ยนทัศนคติความเชื่อแรงจูงใจและความเชื่อมั่นของผู้ตามให้มีวุฒิภาวะอยู่ในระดับสูง (จันทร์ศรี ภูติอริยวัฒน์, 2560)

การบริหารโรงเรียนที่มีประสิทธิภาพ ผู้บริหารต้องสามารถบริหารด้านต่างๆภายในองค์กรได้ โรงเรียนจึงต้องมีการพัฒนาตลอดเวลาเพื่อความพร้อมกับความเปลี่ยนแปลงและเพื่อความอยู่รอดของโรงเรียน (K. B. Everard, Geoffrey Morris and Ian Wilson, 2004) ผู้บริหารมีอิทธิพลให้บุคลากรปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการทำงานให้ประสบความสำเร็จได้ผลเกินเป้าหมายที่กำหนด โดยได้รับการยอมรับ ความไว้วางใจ ความร่วมมือ ความเชื่อมั่น ความศรัทธาจากผู้บริหาร ซึ่งมีอำนาจหน้าที่ในการสั่งงาน ประสานงาน ตามบทบาทหน้าที่ให้การปฏิบัติงานหรือกิจกรรมเป็นไปตามเป้าหมายขององค์กร (รัตนา จิวแหลม และคณะ, 2563)

จากที่กล่าวมาข้างต้นจะเห็นได้ว่า ผู้บริหารมีความสำคัญต่อการบริหารจัดการภายในสถานศึกษา ไม่ว่าจะเป็นการบริหารงานในด้านต่างๆ การบริหารจัดการทรัพยากรที่มีอยู่อย่างเหมาะสม การประสานงานภายในหน่วยงานดำเนินไปอย่างราบรื่น ให้พร้อมรับกับการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้มีคุณภาพเพิ่มมากยิ่งขึ้นต่อไป

สภาพทั่วไปของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร

โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครเป็นองค์กรที่อยู่ภายใต้การดูแลและการบริหารจัดการของกรุงเทพมหานครซึ่งเป็นการปกครองลักษณะพิเศษแบบท้องถิ่นสังกัดกระทรวงมหาดไทย โดยมีสำนักงานศึกษาเป็นผู้รับผิดชอบดูแลด้านการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานครแบ่งลักษณะการจัดการศึกษาของโรงเรียนออกได้หลายลักษณะ ได้แก่ โรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาลศึกษาถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาลศึกษาถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 หรือโรงเรียนขยายโอกาสโรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนระดับชั้นอนุบาลศึกษาถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 และโรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนตั้งแต่ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 การจัดการศึกษาของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครมุ่งส่งเสริมให้นักเรียนได้พัฒนาความรู้ความสามารถทักษะที่จำเป็นพื้นฐานของการเรียนในแต่ละระดับชั้นให้เหมาะสมกับวัยเพื่อสร้างองค์ความรู้พื้นฐานในการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น (วิภา ทองหง่า และศิริชัย ชินะตั้งกูร, 2555)

กรุงเทพมหานครมีโรงเรียนในสังกัด จำนวน 437โรงเรียน โดยเปิดโอกาสให้ได้ทุกคนในพื้นที่ กรุงเทพมหานครได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึง ทั้งเด็กสัญชาติไทยและเด็กที่ไม่มีหลักฐานทะเบียนราษฎรหรือไม่มีสัญชาติไทยให้เข้าศึกษาในสถานศึกษาอย่างเท่าเทียม โดยถือปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยหลักฐานในการรับนักเรียนนักศึกษาเข้าเรียนในสถานศึกษา พ.ศ. 2548 ซึ่งปัจจุบันมีนักเรียนที่ไม่มีสัญชาติไทยเข้าเรียนในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร จำนวนทั้งสิ้น 4,603 คน และจากสถิติข้อมูลนักเรียนพบว่า สำนักงานเขตบางขุนเทียนมีนักเรียน ที่ไม่มีสัญชาติไทยเข้าเรียนในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครมากที่สุด จำนวน 455 คน สำนักงานเขตสาทรมีนักเรียนที่ไม่มีสัญชาติไทยเข้าเรียนในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครน้อยที่สุด จำนวน 2 คน (สำนักการศึกษา, 2564) ส่วนรูปแบบการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนสังกัด กรุงเทพมหานครมุ่งเน้นให้ ผู้เรียนคิดวิเคราะห์เป็น กระตุ้นให้ผู้เรียนแสวงหาความรู้การบูรณาการข้ามกลุ่มสาระการเรียนรู้ การสร้างความร่วมมือระหว่างองค์กรชุมชนเอกชน (พรชัย เทพปัญญา และคณะ, 2561)

จากที่กล่าวมาข้างต้นจะเห็นได้ว่าสภาพทั่วไปของสถานศึกษาในสังกัดสำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร มุ่งเน้นการให้โอกาสทางการศึกษาการพัฒนาผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง รวมถึงการพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาและผู้เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษา ให้มีบทบาทและภารกิจสำคัญในการวางแผนทางการศึกษาเพื่อเป็นกรอบสำหรับการพัฒนาการศึกษาของกรุงเทพมหานครให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

แนวคิดการบริหารการศึกษา

การบริหารการศึกษาเป็นกระบวนการที่เกี่ยวกับการวางแผนการจัดการองค์กร การนำและการควบคุมการใช้ทรัพยากรในการจัดกระบวนการเรียนรู้ เพื่อให้บุคคลและสังคมมีความเจริญงอกงาม โดยการถ่ายทอดความรู้ การฝึกการอบรม การสืบทอดทางวัฒนธรรม การสร้างสรรค์จรรโลงความก้าวหน้าทางวิชาการ การสร้างองค์ความรู้อันเกิดจากการจัดสภาพแวดล้อมสังคมการเรียนรู้ และปัจจัยเกื้อหนุนให้บุคคลเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต (ชุดิมา มุสิกานนท์, 2564) เป็นหลักการการทำงานเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดต่อตัวองค์กรผู้บริหาร ซึ่งเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการบริหารจัดการศึกษาจึงจำเป็นต้องเรียนรู้เกี่ยวกับทฤษฎีการบริหารงานและการบริหารคนและสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับสถานศึกษาได้อย่างเหมาะสม (สิรินญา ศิริประโคน, 2561) การบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นกระบวนการดำเนินงานต่าง ๆ ในการจัดกิจกรรมภายในสถานศึกษาโดยมีแบบแผน วิธีการและขั้นตอนในการปฏิบัติงานไว้อย่างมีระบบและบรรลุวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ (สุนันท์ รุ่งอรุณแสงทอง, 2561)

จากที่กล่าวมาข้างต้นจะเห็นได้ว่า แนวคิดการบริหารการศึกษาเป็นหลักการการทำงานเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดภายในสถานศึกษา โดยการบริหารสถานศึกษาผู้บริหารควรมีหลักและกระบวนการบริหาร การบริหารการศึกษา หลักการแนวคิดในการบริหาร ภาพรวมของการบริหารทั้งนี้เพื่อให้การจัดการบริหารสถานศึกษามีความเหมาะสม

1. ความหมายการบริหารการศึกษา

การบริหารการศึกษาเป็นการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามเป้าหมาย โดยนำทรัพยากรมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด เพื่อให้บุคลากรเกิดความร่วมมือในการปฏิบัติงาน จุดเน้นของการบริหารการศึกษา คือการเพิ่มประสิทธิภาพการสอนและการเรียนรู้ เราสามารถกำหนดการบริหารการศึกษาเป็นกระบวนการ

โดยผู้บริหารโรงเรียนจัดการและประสานงานทรัพยากรที่มีเพื่อการศึกษา เพื่อวัตถุประสงค์ในการบรรลุเป้าหมายของระบบการศึกษา (Amadi, 2008) ในการดำเนินงานต่าง ๆ การจัดกิจกรรมภายในสถานศึกษามีแบบแผน วิธีการและขั้นตอนในการปฏิบัติงานไว้อย่างมีระบบและบรรลุวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพเพื่อพัฒนาเด็กและเยาวชนให้มีความสามารถ มีทักษะมีคุณธรรมและนำไปปฏิบัติในการดำรงชีวิตประจำวันได้อย่างมีความสุข ผู้บริหาร ครู และผู้ที่เกี่ยวข้องดำเนินการร่วมกัน โดยอาศัยทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการจัดการศึกษาให้ได้มากที่สุดให้เป็นไปด้วยความถูกต้องเหมาะสมมีประสิทธิภาพตามมาตรฐานที่กำหนด (สุนันท์ รุ่งอรุณแสงทอง, 2561)

จากที่กล่าวมาข้างต้นจะเห็นได้ว่า การบริหารการศึกษาเป็นการดำเนินงานที่มีหลักเกณฑ์เพื่อให้ได้วิธีที่ดีที่สุด ที่จะส่งผลให้เกิดประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

2. ความสำคัญของการบริหารการศึกษา

การบริหารจัดการศึกษาของสถานศึกษาจะประสบความสำเร็จบรรลุเป้าหมายของการจัดการศึกษาเพียงใดขึ้นอยู่กับการบริหารจัดการศึกษา โดยมีผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้รับผิดชอบ บริหารจัดการศึกษาให้เป็นอย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผลโดยอาศัยหลักการบริหารต่างๆ ตามสภาพการณ์ของสถานศึกษา (พระครูสังฆรักษ์ไชยรัตน์ชยรัตนโน, Ph.D., 2558) ซึ่งความสำคัญของการบริหารโรงเรียนหรือสถานศึกษาเป็นกิจกรรมทางการศึกษาที่จะต้องทำเป็นกระบวนการโดยกลุ่มบุคคลต่างๆ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ คือการพัฒนาสมาชิกหรือผู้รับบริการทางการศึกษาให้เป็นผู้มีคุณภาพที่สังคมต้องการและเป็นภารกิจที่สำคัญยิ่งของผู้บริหารสถานศึกษาที่จะต้องสามารถนำองค์กรให้อยู่รอด เพราะถ้าระบบบริหารภายในสถานศึกษาไม่ดีจะกระทบกระเทือนต่อส่วนอื่นๆของหน่วยงานได้ ดังนั้นความสำเร็จหรือความล้มเหลวในการบริหารสถานศึกษาจึงขึ้นอยู่กับสมรรถภาพของผู้บริหารสถานศึกษาเป็นสำคัญ ซึ่งการบริหารการศึกษามีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องได้ผู้บริหารการศึกษาที่มีความรู้ความเข้าใจ มีความสามารถในการบริหารจัดการศึกษาให้เป็นอย่างมีประสิทธิภาพและมีระบบขั้นตอนตลอดจนการบริหารบุคลากรให้ทำงานอย่างมีประสิทธิภาพและได้ผลมากที่สุด (ธีระรัตน์ คันธิวงศ์, 2560)

จากที่กล่าวมาข้างต้นจะเห็นได้ว่า ระบบการบริหารที่ดีนั้นจะต้องประกอบไปด้วยบุคลากรทางการศึกษาไม่ว่าจะเป็นผู้บริหารคณะครูและบุคลากรภายในโรงเรียนทุกคนจะต้องปฏิบัติและวางแผนการทำงานร่วมกันและสามารถปฏิบัติงานร่วมกันได้เป็นอย่างดี สิ่งสำคัญที่สุดที่จะทำให้การบริหารในสถานศึกษาออกมาสมบูรณ์แบบที่สุุดก็น่าจะเป็นผู้บริหารที่จะต้องมีความคิดนอกกรอบและทันต่อยุคสมัยที่เปลี่ยนแปลงไป ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นและต้องเป็นผู้นำความคิดใหม่ๆ ผู้บริหารควรเลือกหลักการและทฤษฎีแนวคิดที่จะทำให้การบริหารสถานศึกษาบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้

แนวคิดจิตวิทยาอุตสาหกรรม

จิตวิทยาอุตสาหกรรมและองค์กร เป็นการศึกษาพฤติกรรมในวงการธุรกิจ ซึ่งจิตวิทยาอุตสาหกรรมเป็นการจัดการและการวางแผนงาน วัฒนธรรมองค์กร การคัดเลือกบุคคล หลักการพัฒนาบุคลากร การประเมินผลการปฏิบัติ พฤติกรรมการทำงาน ขวัญและกำลังใจในการทำงาน การสื่อสารในองค์กร ผู้นำและการตัดสินใจ มนุษย์สัมพันธ์ในการทำงาน และการบริหารความขัดแย้ง (ปัญญาภรณ์ พุทธพรพิสุทธ์, 2562) เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการดำเนินงานอุตสาหกรรม ทั้งผู้ผลิตและผู้บริโภค จิตวิทยาอุตสาหกรรมเป็น

ศาสตร์ที่ว่าด้วยการนำทฤษฎีและหลักการทางจิตวิทยา ไปช่วยพัฒนาและแก้ปัญหาด้านพฤติกรรมของมนุษย์ ทั้งด้านการสร้างสัมพันธ์ระหว่างผู้ปฏิบัติงานและการวางตนตามบทบาทหน้าที่ในหน่วยงาน โดย ฮิวโก มันสเตอร์เบิร์ก ได้อธิบายถึง แนวคิดจิตวิทยาและประสิทธิภาพของงานอุตสาหกรรม โดยการนำจิตวิทยาไปใช้ในการคัดเลือกบุคลากรและการฝึกอบรม เพื่อการปรับปรุงงาน และระบุความสำคัญของจิตวิทยาต่องานธุรกิจ (Munsterberg Hugo and Anthony P. William, 1979)

จากที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่า จิตวิทยาอุตสาหกรรมและองค์กร จัดเป็นส่วนหนึ่งของสาขาจิตวิทยาประยุกต์ สามารถช่วยสร้างองค์ความรู้ในเรื่องพฤติกรรมเชิงอุตสาหกรรม เป็นศาสตร์ที่ช่วยส่งเสริม การดำเนินงานอุตสาหกรรมให้มีประสิทธิภาพ ลดความล้มเหลว และช่วยให้งานดำเนินไปโดยราบรื่น ในบรรยากาศของความสุข พอใจร่วมกัน เป็นแนวทางให้ผู้ดำเนินงานอุตสาหกรรมดำเนินชีวิต ส่วนตัวอย่างเหมาะสม อันเป็นปัจจัยสนับสนุนประสิทธิภาพของการทำงานได้เป็นอย่างดี

การประยุกต์ใช้ทฤษฎีของ Hugo Munsterberg ในการบริหารการศึกษา

ความรู้ด้านจิตวิทยาอุตสาหกรรมและองค์กรจำเป็นต่อนักจิตวิทยาอุตสาหกรรมและองค์กร โดยเฉพาะทฤษฎีพื้นฐานทางจิตวิทยาอุตสาหกรรมและองค์กร เนื่องจากจะต้องนำมาประยุกต์กับการทำงานในตำแหน่งนี้ เพื่อเป็นความรู้พื้นฐานในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับจิตวิทยาอุตสาหกรรมและองค์กร Hugo Munsterberg (1863-1916) ได้จัดความสามารถของพนักงานที่รับใหม่ให้ตรงตามความต้องการของบริษัท และได้ปรับทัศนคติด้านบวกต่องานและบริษัทของพนักงาน รวมทั้งเข้าถึงผลกระทบของสถานการณ์ด้านจิตใจที่ส่งผลให้เกิดประสิทธิภาพในการทำงาน ทำให้อธิบายพฤติกรรมศาสตร์ ซึ่งนำมาประยุกต์ใช้กับองค์กรโดยค้นหาคำตอบว่าองค์กรจะต้องทำอะไรให้คนมีการเติบโตและพัฒนาต่อไป และให้ความสำคัญกับคน กลุ่ม และความสัมพันธ์ระหว่างคนและกลุ่มรวมทั้งสภาพแวดล้อมองค์กร ทฤษฎีทรัพยากรบุคคล (อนูรักษ์ วัฒนะถาวรวงศ์, 2552)

Hugo Munsterberg เป็นนักจิตวิทยา เขาได้ให้ความสนใจเป็นพิเศษในสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมให้การทำงานที่ดีที่สุดของแต่ละบุคคล และพยายามหาวิธีการที่จะให้คนงานปฏิบัติตามที่ฝ่ายบริหารต้องการ ซึ่งครูเป็นบุคคลสำคัญที่จะทำให้เด็กนักเรียนมีโอกาสเข้าถึงระบบ การศึกษา หรือขาดโอกาสทางการศึกษารวมทั้งพัฒนาตนเอง ศักยภาพของครูผู้สอนที่มีน้อยและไม่มีคุณภาพ หากต้องสอนนักเรียนที่ไม่มีคุณภาพด้วยแล้วเสมือนเป็นการไม่ส่งเสริมให้มีการพัฒนานักเรียนในทางอ้อมอีกด้วย นำไปสู่ปัจจัยเหนี่ยวยิ่งเป้าหมายตามนโยบายด้านการศึกษาของกรุงเทพมหานคร ที่จะเป็นมหานครแห่งการเรียนรู้ ประการสำคัญยังลดทอนความมั่นคงของมนุษย์การลดความขาดแคลนครูเป็นหนึ่งในโจทย์สำคัญสำหรับการยกระดับคุณภาพและการ ลดความเหลื่อมล้ำในระบบการศึกษา ดังนั้นการบริหารสถานศึกษาจึงจำเป็นต้องนำความรู้ด้านจิตวิทยาอุตสาหกรรมมาใช้ในการในการเลือกครู บุคลากร หรือนำมาสร้างแรงจูงใจในการทำงานของครูและบุคลากร ภายในโรงเรียนเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด

จากที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่า การนำหลักการจิตวิทยาของ Hugo Munsterberg ไปใช้ในการคัดเลือกบุคลากรและการฝึกอบรม เพื่อการปรับปรุงงาน และระบุความสำคัญช่วยให้ทราบความแตกต่างด้านความสามารถและบุคลิกภาพ ช่วยจัดวางตัวบุคลากรในงานต่าง ๆ ให้ได้แนวทางทำให้คนทำงานอย่างมี

ประสิทธิภาพและเป็นสุข และเป็นแนวทางในการจูงใจของบุคลากรในสถานศึกษา รวมทั้งการจัดการเกี่ยวกับ
ทรัพยากรมนุษย์ โดยมุ่งศึกษาทำความเข้าใจเกี่ยวกับพฤติกรรมมนุษย์ในแง่มุมต่าง ๆ

สรุป

สถานศึกษาเป็นหน่วยขับเคลื่อนคุณภาพการศึกษาที่สำคัญโดยมีผู้บริหารสถานศึกษา ในการบริหารจัดการ
จัดการให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนทั้งโดยตรงและโดยอ้อม สามารถจัดกิจกรรมทางการ
ศึกษาให้บรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ การบริหารการศึกษาให้เจริญก้าวหน้าต้องอาศัยการเป็นผู้นำของ
ผู้บริหารภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงถือเป็นกระบวนการที่คนใหม่มีแนวคิดที่ผู้นำจะต้องเป็นผู้เปลี่ยนแปลงการ
ปฏิบัติงานของผู้ตามให้เกิดความพยายามที่จะปฏิบัติงานเกินเป้าหมายที่กำหนดต้องเปลี่ยนทัศนคติความเชื่อ
แรงจูงใจและความเชื่อมั่นของผู้ตามให้มีคุณภาพอยู่ในระดับสูง ซึ่งโรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร มุ่งเน้น
การให้โอกาสทางการศึกษา การพัฒนาผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง รวมถึงการพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากร
ทางการศึกษาและผู้เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษา ให้มีบทบาทและภารกิจสำคัญในการวางแผนทางการศึกษา

ระบบการบริหารที่ดีจะต้องประกอบไปด้วยบุคลากรทางการศึกษาไม่ว่าจะเป็นผู้บริหารคณะครูและ
บุคลากรภายในโรงเรียนทุกคนจะต้องปฏิบัติและวางแผนการทำงานร่วมกันและสามารถปฏิบัติงานร่วมกัน
ได้เป็นอย่างดี การนำแนวคิดจิตวิทยาอุตสาหกรรมมาใช้ในสถานศึกษาจะช่วยให้การจัดการงานบุคคล และการ
พัฒนาทรัพยากรมนุษย์เกิดประโยชน์สูงสุดต่อองค์กร

เอกสารอ้างอิง

- จันทร์ศรัณย์ ภูติอรวิวัฒน์. (2560). ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับแรงจูงใจในการ
ทำงานของครูที่ส่งผลต่อจิตวิญญาณความเป็นครู โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยม
กรุงเทพมหานคร เขต 2. Veridian E-Journal, Silpakorn University (Humanities, Social
Sciences and arts), 10(3), 1738-1757.
- จิตรจรรยา ทรวงวิทยา. (2561). ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา. Journal of Roi Kaensarn
Academi, 3(1), 41-57.
- ชุตินา มุสิกานนท์. (2564). แนวคิดของการบริหารการศึกษาเพื่อความเป็นเลิศ. วารสารบัณฑิตวิทยาลัยรำไพ
พรรณี, 1(1), 13-25.
- ธีระรัตน์ คันธิวงศ์. (2560). การศึกษาการบริหารงานการจัดการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความ
คิดเห็นของครูวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
พระนครศรีอยุธยา เขต 2. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏ
พระนครศรีอยุธยา.
- ปัญญาภรณ์ พุทธิพรพิสุทธิ์. (2562). องค์ความรู้ทางจิตวิทยาเพื่อการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา. (ปรัชญา
ดุสิตบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- พรชัย เทพปัญญา และคณะ. (2561). การพัฒนาคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนในสังกัด
กรุงเทพมหานคร. Veridian E-Journal, Silpakorn University, 11(2), 476-489.

การประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 5
วันที่ 3 เมษายน พ.ศ. 2566

- พระครูสังฆรักษ์ไชยรัตน์ชยรัตน และ Ph.D. (2558). การบริหารการศึกษา. วารสารมหาวิทยาลัยมหามงกุฎราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด, 4(2), 324.
- รัตนา จิวแหลม, ศรีนยา พุทธบริวาร, และยุทธรุณี อยู่ถ่มสังข์. ภาวะผู้นำแบบปฏิรูปของผู้บริหารกับประสิทธิผลโรงเรียนที่จัดการศึกษาระดับปฐมวัย. วารสารวิชาการสถาบันเทคโนโลยีแห่งสุวรรณภูมิ, 6(1), 677.
- วิภา ทองหง่า, ศิริชัย ชินะตั้งกูร. (2555). รูปแบบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร. วารสารการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2(2), 41-51.
- วัชรศ เจริญกุล. (2563). แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนบ้านยางสูง. (ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สิรินญา ศิริประโคน. (2561). การบริหารสถานศึกษาโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนบ้านมาบเตยสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1. (ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยเกริก.
- สำนักการศึกษา. (2564). แผนปฏิบัติราชการประจำปี พ.ศ. 2564. กรุงเทพฯ: ผู้แต่ง.
- อนรุักษ์ วัฒนะถาวรวงศ์. (2552). มุมมองทฤษฎีทรัพยากรบุคคล หรือ มุมมองพฤติกรรมองค์กร. สืบค้นจาก http://anuruckwatanathawornwong.blogspot.com/2009/12/blog-post_2937.html.
- Amadi, E. C. (2008). Introduction to educational administration: A module. Port Harcourt: Harey Publications.
- K. B. Everard, Geoffrey Morris and Ian Wilson. (2004). Effective School Management. London: Harper and row Publishers, 3-6
- Munsterberg Hugo and Anthony P. William, Organization Theory. (Boston: Allyn and Bacon, 1979), 214.